

Strateji tərəfdaşlıq yeni mərhələyə qədəm qoyub

Azərbaycan-Özbəkistan münasibətləri prezidentlərin siyasi iradəsi ilə inkişaf edir

Özbəkistanla Azərbaycan arasında tarixdə ən isti münasibətlərə şahidlik edirik. Dövlət başçılarının siyasi iradəsi və birgə söyləri bu münasibətlərdə əsas bazisdir. Azərbaycan-Özbəkistan münasibətləri həm qarşılıqlı, həm də Türk Dövlətləri Təşkilatı çərçivəsində inkişaf edir. İki ölkə arasında nöinki icra edilən layihələr, eyni zamanda irəli sürülən təşəbbüslər əlaqələri dərinləşdirmək istəyini nümayiş etdirir.

Milli Məclisin deputatı Azər Badamov qəzetimizə açıqlamasında bildirib ki, diqqətçəkən məqam son illər həm Özbəkistanda, həm də Azərbaycanda həyatın bütün sahələrində, o cümlədən xarici iqtisadi fəaliyyət sahəsində əsaslı müsbət dəyişikliklərin baş verməsidir. Azərbaycan-Özbəkistan münasibətlərinin yaxınlaşması birbaşa xarici investisiyaların cəlb edilməsinə yetirilən xüsusi diqqətdən irəli gəlir. Azərbaycan sərt rəqəbdən uzaq əməkdaşlıq fonunda dövlətin ixracönmünlülüynü və infrastrukturunu əhəmiyyətli dərəcədə modernləşdirir, investisiya axınıni yeni istiqamətlərə yönəldirir. Eyni dəst-xəti Özbəkistan siyasətində də görürük. "Azərbaycan-Özbəkistan münasibətlərinin inkişaf tarixi səmimi tellərlə bir-birinə bağlıdır. 2008-ci ildə BMT Baş Assambleyasında "Azərbaycanın işğal olumuş ərazilərindəki vəziyyət" adlı qətnamə qəbul edilərkən onun lehinə səs verən yeganə Mərkəzi Asiya dövləti məhz Özbəkistan idi. Eyni zamanda yalnız siyasi, iqtisadi sahədə deyil, mədəni, humanitar sahələrdə də tarixboyu olan yaxınlığımız, bir-birimizin dilini heç bir vasitəsiz anlamığımız münasibətləri daha səmimi notlar üzərinə köçürür", - deyər o əlavə edib.

Deputat deyib ki, Özbəkistanda böyük erməni icmasının yaşamasına baxmayaraq, qarşılıqlı surətdə səfirlərlərinin fəaliyyət göstərməsi, qarşıda ölkənin Qarabağın bərpasına göstərdiyi dəstəyi dövlətlərimiz qədər cəmiyyətlərimizi də daha səmimi şəkildə yaxınlaşdırır. Ölkənin rəqəbat qabiliyyətini gücləndirməyin yollarından biri birbaşa xarici investisiyaların cəlb edilməsi və beynəlxalq ticarətin inkişafına yönəlmiş siyasətdir ki, bu amillərə parlamentlərarası əlaqələrin də əlavə olunması münasibətlərimizi daha sağlam təməllər üzərində quracaq. Özbəkistan və Azərbaycan məhz bu siyasətlə addımlayan dövlətlərdir. Bu baxımdan Özbəkistan və Azərbaycan prezidentlərinin intensivləşən qarşılıqlı səfərləri böyük investisiya layihələrinin və ikitərəfli razılaşmaların əldə olunmasına gətirib çıxarıb. Liderlərimizin arasında dostluq, inam və etimadın nəticəsidir ki, münasibətlər bütün sferalarda əzmlə inkişaf edir. Hər iki ölkə rəhbərliyi investisiya mühitinin yaxşılaşdırılmasını, iddialı məqsədləri, özəl investisiyaların əhəmiyyətli dərəcədə artırılmasını təşviq etmək üçün yeni tərəfdaşlıq formatlarını dəstəkləyir. Həm Azərbaycanın, həm də Özbəkistanın yerləşdiyi coğrafi mövqe nəqliyyat-logistika üzrə işbirliyinin genişlənməsinə imkan verir.

A.Badamov qeyd edib ki, Özbəkistanla Azərbaycan arasında qədim tarixi köklərə malik əlaqələr özəl investisiyaların stimullaşdırıl-

masından tutmuş buna imkan verən siyasətlərin təşviqinə qədər səfərbər edilməlidir: "Bu yolda kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı hər iki ölkənin marağında olan məsələdir. Sahibkarlığın bu növü iş yerlərinin açılmasında, iqtisadi artımın yüksəldilməsində, insanların rifahının yaxşılaşdırılmasında mühüm rol oynayır. Bu xüsusda Azərbaycan-Özbəkistan İnvestisiya Şirkətinin fəaliyyətini vurğulamalıyıq. Nizamnamə kapitalı 500 milyon dollarla ölçülən bu fəaliyyət arealı Azərbaycanda və Özbəkistanda, habelə üçüncü ölkələrdə investisiya layihələrinin reallaşdırılmasına hesablanıb. Yürütdükləri siyasət nəticəsində hər iki bölgənin aparıcı dövləti kimi iqtisadi inkişaf irəliləyib və getdikcə daha çox investor cəlb edilir. Dünyanın bir çox kövrək və münəfişlərdən təsirlənmiş regionlarından fərqli olaraq hər iki ölkədə sabitlik hökm sürür, investorlar üçün təhlükəsiz və dövlət dəstəklili mühit var. Sahibkarların və investorların üzləşdiyi problemlər konkret həllini dərhal tapır, iqtisadi, siyasi, sosial, ekoloji və demografik məhdudiyyətlər dərhal aradan qaldırılır. Çünki davamlı investisiyalar orta və uzunmüddətli perspektivdə iş yerləri və iqtisadi artım üçün geniş imkanlar yaradır. Bu, vətəndaşlar üçün daha yaxşı gələcək qurmaq üçün əsas amildir".

Deputat vurğulayıb ki, hər iki regionda iqtisadiyyatlar sürətli texnoloji dəyişikliyin gətirdiyi təhsil və bacarıq öyrənmə modellərini əmək bazarının inkişaf edən ehtiyaclarına uyğunlaşdırmaq üçün mübarizə aparır. Zaman keçdikcə kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin rolu artır. Bunu müxtəlif onilliklərin müqayisəsində, dünya ölkələrinin həmin sektora yatırıqları sərmayələri araşdırmaqla görmək olar.

Siyasətçi bildirib ki, kiçik və orta sahibkarlığın dəstəklənməsi və investisiya mühitinin yaxşılaşdırılması sahəsində parlamentlərimizin, parlamentarilərimizin üzərinə də böyük məsuliyyət düşür. Qarşılıqlı səfərlər, dövlət və hökumət rəsmiləri arasında münasibətlər daha da intensivləşdirilməlidir. "Kiçik və orta sahibkarlığın dəstəklənməsi və investisiya mühitinin yaxşılaşdırılması sahəsində qanunvericilik təşəbbüsləri artırılmalı, sözügedən subyektləri inkişaf etdirmək üçün birbaşa tənzimləmələr, dolaylı tənzimləmələr, iqtisadi üsullar və ya həvəsləndirici vasitələr tətbiq olunmalıdır. Dövlət tənzimlənməsi prosesində fəaliyyət növünün spesifikasiyi, məsələn, təbiət hadisələrinin, elmi-texniki fəaliyyətlərin təsiri altında olan kənd təsərrüfatı istehsalının xüsusiyyətləri, xüsusilə risk gücü də nəzərə alınmalıdır. Yəni burada həm Özbəkistan-Azərbaycan arasında mü-

nasibətlər dərinləşdirilməli, həm də sözügedən subyektlərlə birbaşa əlaqəsi olan, onlara bilavasitə təsiri olan qurumlar arasında koordinasiya və kompleks yanaşma ortaya qoyulmalıdır. İş adamlarına dövlət dəstəyi sahəsində dövlət-sahibkar münasibətləri inkişaf etdirilməli, sahibkarlığın dövlət tənzimlənməsi sisteminin təkmilləşdirilməsi istiqamətində mühüm addımlar atılmalıdır. Sahibkarların hüquqlarının müdafiəsi üçün iş mexanizmləri yaradılmalı, onlardan istifadə nəticəsində müdaxilələr, süni bərryerlər aradan qaldırılmalıdır. Həmçinin sahibkarlığın konsaltinq, informasiya dəstəyinin gücləndirilməsi, kompensasiya, işgüzar əlaqələrin inkişafı istiqamətində tədbirlər davam etdirilməlidir", - deyər deputat əlavə edib.

A.Badamov vurğulayıb ki, beynəlxalq parlament əlaqələrinin əhəmiyyəti artır. Məhz bu məsələyə həm Azərbaycan, həm Özbəkistan liderləri zamanın nəbzini tutaraq vaxtında önəm verib. XXI əsrə qədər beynəlxalq münasibətlər ənənəvi olaraq hökumətlərarası və diplomatik bürokratiya üzərində qurulmuşdu. Uzun müddətdir ki, parlamentlər beynəlxalq arenada marjinal aktorlar qismində çıxış etməyə başlayıblar. Parlamentlər arasında ikitərəfli, xüsusilə çoxtərəfli münasibətlərin intensivləşməsi qloballaşmanın çağırışlarına parlament assambleyaları tərəfindən hazırlanmış əsas cavablardan birini təşkil edir. Parlament əməkdaşlığı beynəlxalq münasibətlər sisteminə əməkdaşlığın yeni bir forması kimi daha qabarıq formada nəzərə çarpır. Parlamentlərarası tənzimləmələr və əməkdaşlıqlar şaquli formatlardan uzaq, münasibətlərin üfüqi formada xalqlara, cəmiyyətlərə fayda gətirməsini, bu münasibətlərdən yaranan dividendlərin daha geniş areala yayılmasını təmin edir.

Deputat xatırladıb ki, Prezident İlham Əliyev 30 iyun 2022-ci ildə Heydər Əliyev Mərkəzində Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şəbəkəsinin "Dünyada sülhün və dayanıqlı inkişafın təşviqində milli parlamentlərin rolunun gücləndirilməsi" mövzusunda həsr olunmuş Bakı konfransında çıxış edərkən nitqinin əvvəlində əməkdaşlığın inkişafında parlament diplomatiyasının və parlamentlərarası münasibətlərin necə önəm daşdığını yaxşı bildiyini vurğulamışdı: "Dövlət başçımız müasir dünya düzəninə müxtəlif global çağırışları ilə məşğul olarkən parlament diplomatiyasının, son vaxtlar parlamentlərin artan rolu, onların xarici siyasət və beynəlxalq münasibətlər məsələlərinə cəlb olunması ilə inkişaf etdirilməsi, diplomatiyanın mühüm perspektivli və alternativ forması kimi aktualıq kəsb etməsi ilə bağlı məsələlərə ətraflı şəkildə toxunmuşdu. Özbəkistan-Azərbaycan parlamentlərinin qarşılıqlı səfərləri, dərinləşən əlaqələri məhz cənab Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü siyasətə, göstərdiyi strateji xəttə əsaslanır. Azərbaycan-Özbəkistan münasibətləri həm dövlət başçılarının siyasi iradəsi altında inkişaf edir, həm də inkişaf edən münasibətlərə cəmiyyətlər tərəfindən müsbət baxış olduğundan daha səmimi, daha dayanıqlı bir forma alır", - deyər deputat bildirib.

Ə.QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"